

Näyttötutkinnon perusteet

**LATTIAMESTARIN
ERIKOISAMMATTITUTKINTO
2003**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 25/011/2003
MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**
PÄIVÄMÄÄRÄ **26.6.2003**
Voimassaoloaika
1.7.2003 alkaen toistaiseksi
Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 13 § 2 mom
A 812/1998 1 § 1 mom
Kumoaa määräyksen no
Muuttaa määräystä no

LATTIAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt lattiamestarin erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.7.2003 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistumalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtajan sijainen
Ylijohtaja

TIMO LÄHDESMÄKI
Timo Lähdesmäki

Opetusneuvos

MARKKU LAPPALAINEN
Markku Lappalainen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
	1 § Näyttötutkinnot	7
	2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
	3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	7
2	Luku	
	LATTIAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
	1 § Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	LATTIAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA	
	VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
	1 § Lattiamestarin yleistaidot	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	10
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
	2 § Lattianpäällystysalan kannattavuus ja kustannushallinta	12
	a) Ammattitaitovaatimukset	12
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	12
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
	3 § Muovipäällysteiden asennus	13
	a) Ammattitaitovaatimukset	13
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	14
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
	4 § Parkettipäällysteiden asennus	16
	a) Ammattitaitovaatimukset	16
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	17
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	17
	5 § Keraamisten ja kivipäällysteiden asennus	18
	a) Ammattitaitovaatimukset	18
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	19
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	19

6 §	Työn organisointi ja johtaminen	21
	a) Ammattitaitovaatimukset	21
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	21
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	21
7 §	Ammatinohjaus	24
	a) Ammattitaitovaatimukset	24
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	24
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	24
8 §	Muovipäälystetekniikka	25
	a) Ammattitaitovaatimukset	25
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	25
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	26
9 §	Laminaatti- ja parkettipäälystetekniikka	27
	a) Ammattitaitovaatimukset	27
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	27
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	28
10 §	Laattapäälystetekniikka	29
	a) Ammattitaitovaatimukset	29
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	29
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	30
11 §	Massapinoitetekniikka	31
	a) Ammattitaitovaatimukset	31
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	31
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	32
12 §	Toiminnan suunnittelu	33
	a) Ammattitaitovaatimukset	33
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	33
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	33
13 §	Yrittäjäyys	34
	a) Ammattitaitovaatimukset	34
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	35
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	35

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § Näyttötutkinnot

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyyyden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja

arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

LATTIAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § Tutkinnon osat

Lattianpäällystysalan ammateissa suuntaudutaan muovi-, parketti- tai keraamisten päällysteiden asentamiseen. Alan erikoisammattitutkinto on rakennettu näiden suuntautumisten pohjalta. Lattiamestarin erikoisammattitutkinnon tutkintotodistuksen saaminen edellyttää yhteensä viiden osan hyväksytyä suoritusta.

Tutkintotodistuksen saamiseksi on suoritettava seuraavat tutkinnon pakolliset osat:

- Lattiamestarin yleistaidot
- Lattianpäällystysalan kannattavuus ja kustannushallinta.

Seuraavista valinnaisista osista on suoritettava yksi osa:

- Muovipäällysteiden asennus
- Parkettipäällysteiden asennus
- Keraamisten ja kivi-päällysteiden asennus.

Lisäksi on valittava toinen osista:

- Työn organisointi ja johtaminen
- Ammatinohjaus.

Seuraavista valinnaisista osista on lisäksi suoritettava yksi osa:

- Muovipäällystetekniikka
- Laminaatti- ja parkettipäällystetekniikka
- Laattapäällystetekniikka

- Massapinnoitetekniikka
- Toiminnan suunnittelu.

Edellisten osien lisäksi tai erillisenä osatutkintona tutkinnon suorittaja voi suorittaa vapaavalintaisesti osan

- Yrittäjyys.

Tutkinnon osa Työn organisointi ja johtaminen on suunnattu erityisesti työnjohtotehtävissä toimiville tai niihin tehtäviin aikoville ja osa Ammatinohjaus yrityksissä toimiville kokeneille ammattityöntekijöille.

3 Luku

LATTIAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § Lattiamestarin yleistaidot

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä ja ohjata tavanomaisia alaan liittyviä lattianpäällystystöitä työselitysten ja piirustusten mukaan ja tietää näissä töissä edellytettävät valmiin pinnan laatuvaatimukset. Hän osaa arvioida valmiin pinnan laatu- ja mittapoikkeamia ja suorittaa laadun varmistamiseksi tehtäviä mittauksia, tarkistuksia sekä laatia työstään ymmärrettäviä ja selkeitä asiakirjoja ja raportteja. Hän on täysin tietoinen aluslattian merkityksestä lopullisen lattiapinnan laadun ja elinkaarren kannalta. Hän osaa tutkia ja arvioida aluslattian tasaisuuden, lujuuden, kosteuden ja muut tarvittavat ominaisuudet vaadittavaan lopputulokseen pääsemiseksi. Hän osaa korjata omaan työkokonaisuuteensa kuuluvat aluslattian puutteet ja virheet.

Tutkinnon suorittaja pystyy piirustusten ja kohteeseen liittyvien asiakirjojen perusteella määrittelemään omaan toimintaansa liittyvät materiaali- ja työmenekit. Hän tuntee lattianpäällystealan TES:n sisällön ja osaa käyttää sitä työntekijöiden palkkauksen määrittelemiseen.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää erilaisia pinnoite- ja alustamateriaaleja niiden käyttötarkoituksen, käyttöohjeiden ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti. Hän tuntee lattianpäällystyksessä yleisimmin käytettyjen aineiden koostumuksen ja tietää niissä mahdollisesti olevien terveydelle vaarallisten aineiden vaikutukset sekä osaa käyttää ja varastoida aineita oikein ja turvallisesti. Hän pystyy eri tiedonhaku- menetelmillä (myös tietotekniikkaa apuna käyttäen) määrittelemään tuotetietoon perustuvat materiaalivalinnat.

Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia ja perehdyttää muita huolehtimaan lattianpäällystysalalla käytettävien koneiden ja laitteiden turvallisuudesta sekä toimintakunnosta työn kestäessä sekä sen päätyttyä. Hän tietää miten toimitaan mahdollisissa ongelmatilanteissa ja pystyy osallistumaan lattianpäällystystyössä yleisimmin

käytettävien koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotöihin ja osaa käyttää näissä töissä tarvittavia käsityökaluja. Hän osaa valita työprosessissa tarvittavat koneet ja laitteet sekä kykenee perustelemaan valintansa turvallisuuden, taloudellisuuden ja tuottavuuden näkökulmista. Hän osaa käyttää lattianpäällystysalalla yleisesti käytettäviä ja yleisteknisiä sähkölaitteita oikein ja turvallisesti sekä osaa varmistua niiden käyttöturvallisuudesta. Hän ymmärtää staattisen sähkövarauksen syntymahdollisuudet ja maadoituksen merkityksen palovaarallisissa tiloissa ja huolehtii, ettei työstä synny kipinävaaraa aiheuttavia varauksia.

Tutkinnon suorittajalla on perustiedot kaikista yleisistä lattianpäällystysmateriaaleista ja niiden käyttötarkoituksesta sekä toimintaperiaatteista, hän osaa tunnistaa ne ja tietää niiden ominaisuudet, kuten kuivumis- ja reaktioajat. Hänellä on perustiedot siitä, millaisia olosuhteita erilaiset lattianpäällystysmenetelmät vaativat. Hän osaa päällystysmenetelmiin liittyvät fysiikan ja kemian perusteet. Tutkinnon suorittaja tunnistaa tavallisimmat remontti- ja purkutöissä käsiteltäväksi tulevat asbestia ja hometta sisältävät purkutuoitteet.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia työryhmän vetäjänä työelämän toimintatavoilla ja tuntee työopimuskäytäntöjä sekä erilaisia työelämän toimintatapoja. Hän osaa organisoida ja ohjeistaa työntekoa sekä dokumentoida ja raportoida toteutuneesta toiminnasta suhteessa suunnitelmiin. Hän tuntee oman toimintansa suhteen yrityksen laatujärjestelmän ja riskienhallinnan yleiset periaatteet. Tutkinnon suorittajan toiminta on asiakaslähtöistä, itseohjautuvaa ja vastuuntuntoista. Hän osaa henkilökohtaisen suojautumisen ja työmaajärjestyksen perusteet. Hän ymmärtää ja osaa ottaa työssään huomioon kestävän kehityksen edellyttämän jätteiden käsittelyn ja lajittelun. Hän osaa tulitöiden turvallisuuteen liittyvät asiat, ja hänellä on niiden suorittamiseen oikeuttavaan tulityökorttiin vaadittavat tiedot ja taidot.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia oikein tapaturmatilanteissa, ja hänellä on hyväksytysti suoritettu EA 1 -kurssi tai vastaavat tiedot.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaa liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtäviin tulee liittyä itsenäisen ammattityösuorituksen lisäksi myös toiminnan suunnitteluun ja ohjaukseen liittyvät tehtävät (TES:ssä määriteltynä vastuullisena työntekijänä tai sitä vastaavissa tehtävissä).

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa tehdä ja ohjata lattianpäällystykseen liittyviä työtehtäviä työselitysten, piirustusten ja hankkeeseen liittyvien asiakirjojen mukaisesti
- osaa arvioida toimintansa laadukkuuden ja tuottavuuden sekä osaa määritellä työstä aiheutuvat kustannukset TES-pohjaisesti
- osaa laatia työhönsä liittyviä raportteja
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- osaa hankkia ammattialaansa liittyviä tietoja tietokoneella ja muilla tiedonhankintamenetelmillä
- osaa käyttää henkilökohtaisia suojaimia ja opastaa niiden käytössä
- osaa tulkita ja soveltaa esikäsittely-, kiinnitys- ja pinnoitusaineiden käyttö- ja turvallisuustiedotteita ja toimia niiden mukaan
- osaa ensiaputaidot EA 1 -laajuudessa
- osaa tulityökortin edellyttämät tulityötaidot
- osaa mitata alustan kosteuden ja suoruuden sekä oikaista ja tasoittaa alustan vaadittavaan tasaisuuteen
- osaa tutkia alusbetonin lujuuden silmämääräisesti ja käsityökaluja käyttäen sekä arvioida mahdollisen lujitus- tai lisätutkimustarpeen
- osaa yleisimpien lattianpäällystysaineiden teknisesti oikean ja turvallisen käytön ja varastoinnin
- osaa varmistua sähkö- ja paineilmatoimisten laitteiden käyttöturvallisuudesta ja opastaa niiden käyttöä
- osaa toimia työyhteisön jäsenenä ja työryhmän vetäjänä
- osaa jätteiden lajittelun, kierrätyksen ja jätehuollon perustoimet
- osaa itsearvioinnin perusteet.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty tekemään tai ohjaamaan itsenäisesti tavanomaisia päällystys- ja pinnoitustöitä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- ei osaa arvioida laatuun ja tuottavuuteen liittyviä perusasioita tai määritellä työstä aiheutuvia kustannuksia TES-pohjaisesti
- ei osaa laatia työhönsä liittyviä raportteja selkeästi ja ymmärrettävästi
- aiheuttaa työskennellessään vaaran joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle

- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei osaa käyttää hyödykseen nykyaikaisia tiedonhankintamenetelmiä
- ei tunne henkilökohtaisten suojainten käyttöön liittyviä perusasioita
- ei osaa hyödyntää oman alansa käyttöturvallisuustiedotteita
- ei osaa ensiapuun liittyviä tietoja ja taitoja EA 1 -laajuudessa
- ei omaa tulityötaitoja tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- ei kykene tarkistamaan ja korjaamaan alustaa normin mukaiseksi
- ei osaa yleisimpien lattianpäällystysaineiden teknisesti oikeaa ja turvallista käyttöä ja varastointia
- ei osaa käyttää turvallisesti sähkötoimisia koneita ja laitteita
- ei osaa toimia työyhteisön jäsenenä tai työryhmän vetäjänä
- ei osaa jätteiden lajittelun, kierrätyksen ja jätehuollon perustoimia
- ei osaa itsearvioinnin perusteita.

2 § Lattianpäällystysalan kannattavuus ja kustannushallinta

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella työkokonaisuuksia sekä tehdä urakka- ja tarjouslaskelmia. Hän tuntee lattianpäällystysalan keskeiset riski- ja kustannustekijät ja osaa laskea työhön liittyviä osa- ja kokonaiskustannuksia. Hän tuntee käsiteltävinä olevien kohteiden edellyttämät laatuvaatimukset lattianpäällystysmateriaaleille ja työmenetelmävalinnoille. Hän ymmärtää rakennuksen käyttö- ja kulttuuriarvon sekä työn tuottavuuden ja yrityksen kilpailukyvyyn työsuoritukselle asettamat vaatimukset.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään selkeän ja perusteltavissa olevan kustannuslaskelman laatiminen ja sen pohjalta tehty realistinen urakka-tarjous.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa laskea käsiteltäviä pinta-aloja ja arvioida niiden perusteella materiaali- ja työmenekkiä
- tuntee lattianpäällystysalan riski- ja kustannustekijät sekä urakka- ja aikapalkkauksen vaikutuksen palkkakustannuksiin
- osoittaa ymmärtävänsä kansan- ja yritystaloudellisten perustapahtumien, kuten suhdanteiden ja lattianpäällysteiden hintatason muutosten yhteydet omaan alaansa ja yritykseensä
- osaa laatia ymmärrettävän ja realistisen urakkatarjouksen
- osaa lukea liikeyrityksen tuloslaskelman ja taseen sekä tulkita niiden keskeiset asiat
- pystyy arvioimaan vastuullaan olevien toimintojen kannattavuutta, kustannustehokkuutta ja niiden kehittymistä
- osaa laatia pienimuotoisia, alalle tyypillisiä teknisiä investointilaskelmia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei ymmärrä kansan- ja yritystaloudellisten perustapahtumien, kuten suhdanteiden ja maalaustarvikkeiden hintatason muutosten yhteyksiä omaan alaansa ja yritykseensä
- ei osaa ottaa huomioon lattianpäällystysalan kustannustekijöitä urakka- ja aikapalkkaukseen vaikuttavina osatekijöinä
- ei osaa laskea päällystettäviä pinta-aloja eikä arvioida niiden perusteella materiaali- ja työmenekkiä
- ei kykene laatimaan ymmärrettävää ja realistista urakkatarjousta
- ei osaa tulkita oikein liikeyrityksen tuloslaskelman ja taseen keskeisiä asioita
- arvioi virheellisesti vastuullaan olevien toimien kannattavuutta, kustannustehokkuutta ja niiden kehittymistä
- ei osaa laatia edes pienimuotoisia, alalle tyypillisiä teknisiä investointilaskelmia.

3 § Muovipäällysteiden asennus

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tarkistaa ja tehdä RYL:ssä määritellyn laadun saavuttamiseksi tarvittavat pohjatyöt ennen pintamateriaalin asennusta. Hän osaa tehdä työselityksen mukaan itsenäisesti tavanomaisimmat huoneistojen ja yleisten tilojen lattianpäällystykset muovipäällysteillä listoituksineen. Hän osaa myös kiinnittää

muovisia jalka-, kulma- ja käsijohdelistoja sekä irrottaa ja kiinnittää uudelleen päällystystä haittaavia listoituksia ja kynnyksiä. Muovipäällysteiden saumojen hitsaaminen kuuluu työkokonaisuuteen.

Tutkinnon suorittaja tietää erilaisten pintojen soveltuvuuden päällystykseen sekä pinnoilta vaadittavat suoritus- ja muut vaatimukset. Hän osaa ottaa huomioon vanhojen päällysteiden mahdollisesti sisältämän asbestin ja osaa käsitellä erilaisia alustoja niin, että ne tulevat päällystettävään kuntoon.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa tulitöiden turvallisuuteen liittyvät asiat, ja hänellä on niiden suorittamiseen oikeuttavaan tulityökorttiin vaadittavat tiedot ja taidot. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan tehdä tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan lattianpäällystysalan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakka-hinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää, mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokeneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, jossa on tekeillä useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi vanhojen päällystekerrosten poistaminen, päällystettävien pintojen pohjustus (praimerointi), halkeamien sekä painumien täytöt ja tasoitukset, päällysteiden sovittaminen, saumaus, ylöstaivutukset ja hitsaukset. Tulityövalmiudet osoitetaan joko suoritettavalla näytöllä tai tulityökortilla.

Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

Työpäiväsuunnitelmassa esitetään:

- o työpäivän aikana suoritettavien työtehtävien järjestys
- o työtehtävissä tarvittavat työvälineet ja -materiaalit
- o työturvallisuuden varmistus

- o laskelma päivän aikana suoritettavien eri työlajien määrästä
- o em. työlajeista TES:n mukaan määräytyvä urakkatyöpalkka.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti valmiin työn lopputulosta ja työympäristön siisteyttä. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös työhön käytetty aika. Työympäristön tarkastuksen yhteydessä katsotaan myös työvälineiden kunto. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa muovipäällystystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadullisuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työsuunnitelman
- osaa rytmittää työmaan työvaiheet oikein
- tekee tarvittavat alustatyöt asianmukaisesti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- sijoittaa saumakohdat tarkoituksenmukaisesti
- osaa tulityötaitot tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty hoitamaan töitään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- sijoittaa, saamaa tai hitsaa saumat ohjeiden vastaisesti
- tekee reunaleikkaukset siten, että jalkalista ei peitä kokonaisuudessaan reunaleikkausta tai jiirit ja jatkokset eivät ole tiiviit

- valmistaa pintoja, joihin jää kupruja tai kohoumia
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työlajeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei osaa tulitöihin liittyviä taitoja ja tietoja tulityökortin edellyttämässä laajuudessa
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

4 § Parkettipäällysteiden asennus

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa tarkistaa ja tehdä RYL:ssä määritellyn laadun saavuttamiseksi tarvittavat pohjatyöt ennen pintamateriaalin asennusta. Hän osaa asentaa työselityksen mukaan itsenäisesti sauva- tai mosaiikkiparketteja listoituksineen. Hän tietää, mitä työvälineitä, koneita ja laitteita tarvitaan näiden töiden suorittamiseen ja hallitsee niiden turvallisen käytön. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa piirustusten mukaan sauva- tai mosaiikkiparketeilla tehtäviä päällysteitä linjauksineen ja tehdä hionta- ja pintakäsittelytyöt. Hän osaa myös irrottaa ja kiinnittää uudelleen päällystystä haittaavia listoituksia ja kynnyksiä sekä lyhentää ovia ja tehdä tarvittavat loveukset.

Tutkinnon suorittaja tietää erilaisten alustojen soveltuvuuden päällystykseen sekä pinnoilta vaadittavat suoritus- ja muut vaatimukset. Hän osaa ottaa huomioon vanhojen päällysteiden mahdollisesti sisältämän asbestin. Hän osaa levyttää, korjata tai käsitellä erilaisia alustoja niin, että ne tulevat päällystettävään kuntoon.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan tehdä tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan lattianpäällystealan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun. Hän osaa tehdä valmiiden pintojen rakennusaikaiset suojaukset.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää, mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokeneelta ammattilaiselta edellyttävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, jossa on tekeillä useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitseman organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaa liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi vanhojen päällystekerrosten poistaminen, päällystettävien pintojen praimerointit, halkeamien täytöt ja tasoitukset, äänieristeiden asentaminen, parkettipäällysteiden asentaminen ja pintakäsittely. Tutkinnon suorittajan on laadittava työtehtäviinsä liittyvä kirjallinen työpäiväsuunnitelma ja soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevan lattianpäällystysalan työehtosopimuksen mukainen urakkapalkkalaskelma.

Työpäiväsuunnitelmassa esitetään:

- o työpäivän aikana suoritettavien työtehtävien järjestys
- o työtehtävissä tarvittavat työvälineet ja materiaalit
- o työturvallisuuden varmistus
- o laskelma päivän aikana suoritettavien eri työläjien määrästä
- o em. työläjeistä TES:n mukaan määräytyvä urakkatyöpalkka.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti valmiin työn lopputulosta ja työympäristön siisteyttä. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös työhön käytetty aika. Työympäristön tarkastuksen yhteydessä katsotaan myös työvälineiden kunto. Muita arviointikohteita ovat työtapa, yhteistyökyky ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa parkettipäällystystöissä
- osaa arvioida toimintansa laadukkuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan työpäiväsuunnitelman
- osaa rytmittää työvaiheet oikein
- tekee alustatyöt asianmukaisesti

- työskentelee järjestelmällisesti ja tuottavasti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- osaa parkettilaattojen tai -sauvojen yhdenmukaisen linjauksen ja jaon kynnyksettämissä huonetiloissa
- ottaa kaikkialla huomioon tarpeelliset liikkumavarat
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty hoitamaan töitään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- ei jätä asennustöissä tarpeellisia liikkumavaroja
- suorittaa linjaukset tai saumajaot virheellisesti
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työläjeja tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

5 § Keraamisten ja kivipäällysteiden asennus

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa suorittaa piirustusten ja suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti itsenäisesti tavanomaisimmat rakennusten sisätiloissa tehtävät lattia- ja seinälaatoitukset keraamisilla laatoilla listoituksineen. Hän tuntee laatoitettavalle alustalle asetettavat vaatimukset sekä osaa tarkastaa ja korjata omaan työkokonaisuuteensa kuuluvat puutteet. Osaa valita kohteeseen sopivat työvälineet ja materiaalit. Hän osaa suunnitella etukäteen saumajaon ja työn tarkoituksenmukaisen etenemisen.

Tutkinnon suorittaja tuntee käyttämiensä materiaalien tärkeimmät ominaisuudet

ja käyttämiinsä työmenetelmiin mahdollisesti liittyvät vaaratekijät. Hän osaa suunnitella päivittäiset työnsä siten, että työ voidaan tehdä tuottavasti ja turvallisesti. Hän osaa laskea ja arvioida tarvitsemansa materiaalin menekin ja työn suorittamiseen tarvittavan ajan.

Tutkinnon suorittaja on perehtynyt kulloinkin voimassa olevaan lattianpäällystysalan työehtosopimukseen ja osaa tarvittaessa soveltaa työehtosopimuksen urakkahinnoittelua omien työtehtäviensä hinnoitteluun.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten alusmateriaalien vaatimukset työn onnistumiselle ja tietää mitkä työvälineiden ja materiaalien ominaisuudet ovat työn onnistumisen kannalta merkittäviä. Hän osaa hoitaa työnsä itsenäisesti, siististi ja turvallisesti kokoneelta ammattilaiselta edellytettävällä joutuisuudella.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta, kyky soveltaa tietoja sekä ammattiin olennaisena kuuluva työn rytmittäminen omien ja työmaan työvaiheiden mukaan osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä, jossa on tekeillä useita päällystettäviä tiloja, tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalaan liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Tehtävän osia voivat olla esimerkiksi seinä- ja lattiapintojen oikaisut, kaadot ja tasoitukset, laastien valmistaminen, laattojen leikkaaminen ja kiinnittäminen, saumaustyöt sekä tiivistystyöt.

Työkokonaisuuteen kuuluu aina työsuunnitelma, jossa esitetään:

- o laskelma materiaalista (teoreettinen määrä ja hukka erikseen)
- o luotettavaan työmenekkitiedostoon perustuva laskelma työhön tarvittavasta ajasta
- o työjärjestys
- o työvälineet, koneet, laitteet ja telineet
- o työturvallisuuden varmistus
- o lattialämmityksen huomioiminen.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa työskennellä itsenäisesti tavanomaisissa laatoitustöissä
- osaa arvioida toimintansa laadukkuuden ja tuottavuuden
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset

- ottaa huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa laatia toimivan toteuttamiskelpoisen työpäiväsuunnitelman
- osaa suunnitella harmonisen ja tarkoituksenmukaisen saumajaon
- tekee työtä laadulla, joka vastaa työselostuksessa ja muissa hankeasiakirjoissa esitettyjä työkohteen laatuvaatimuksia sekä rakennusalan yleisiä laatuvaatimuksia
- käyttää työskentelytapoja, jotka ovat ergonomisia ja turvallisia
- osaa rytmittää työvaiheet oikein
- tekee alustatyöt asianmukaisesti
- työskentelee järjestelmällisesti ja tuottavasti
- käyttää materiaaleja tehokkaasti ja asianmukaisesti
- tekee työnsä järjestelmällisesti ja tuottavasti
- kykenee työsuoritukseen, jonka laatu vastaa yleisiä laatuvaatimuksia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei pysty hoitamaan töitään itsenäisesti
- aiheuttaa työskennellessään vaaratilanteen joko itselleen tai jollekin muulle henkilölle
- aiheuttaa työllään ylimääräistä puhdistamista ja ympäristön siivoamista
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- tekee alustatyöt virheellisesti tai puutteellisesti
- aiheuttaa liikaa materiaalihukkaa
- laatii työsuunnitelman, joka ei ole toteuttamiskelpoinen
- suunnittelee saumajaon, jossa on käytetty tarpeettomasti alle 1/2-kokoisia laattoja
- kampa laastia auki liian aikaisin tai laastin määrä ei ole kohteeseen nähden riittävä
- ei osaa laatia toimivaa työpäiväsuunnitelmaa
- ei löydä TES:sta työpäiväsuunnitelmaansa vastaavia työläjejä tai ei ota oikein huomioon urakkahinnoitteluun liittyviä määräyksiä
- ei kykene työsuoritukseen, jonka joutuisuus vastaa ammattilaiselta edellytettäviä vaatimuksia
- valmistaa pintoja, jotka eivät täytä yleisiä laatuvaatimuksia.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja pystyy toimimaan lattianpäällystystyöryhmän työnjohtajana. Sitä varten hän on perehtynyt mm. omassa työssään tarvittavissa määrin rakennuslakiin, työsuojeluun, yritystietoon ja -talouteen, sekä työnjohtamismenetelmiin ja rakentamista valvoviin organisaatioihin. Tutkittavalla on riittävät kirjallisen ja suullisen esiintymisen taidot sekä työssään tarvittava ammattikielitaito. Hän tuntee kokoustekniikkaa ja tietää, miten asioita valmistellaan ja esitellään. Hän tietää edustukseen ja päätöksentekoon liittyvät velvoitteet ja tuntee taloudelliset mahdollisuudet ja riskitekijät.

Tutkinnon suorittaja osaa laatia liikkeenhoidossa tarvittavia sopimusasiakirjoja ja liikekirjeitä. Hän tietää asioimiskirjoitukselta edellytettävät ulkoasuun ja sanamuotoihin liittyvät perusvaatimukset ja ymmärtää virallisten asiakirjojen sitovat merkitykset. Hän tietää myös asiakirjojen säilytykseen ja arkistointiin liittyvät määräykset.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää ihmisten erilaisuuden sekä työtovereidensa ja alaistensa käyttäytymisen syitä ja osaa reagoida niihin kulloinkin asianmukaisella tavalla. Hän osaa vaikuttaa motivoivasti ja myönteisesti työyhteisössään toimivien ihmisten asenteisiin ja käyttäytymiseen. Hän havaitsee ongelmat ja kykenee niiden ratkaisemiseen niin itsenäisesti kuin erilaisissa työryhmissäkin. Hän osaa asettaa työryhmälleen tavoitteet ja pystyy auttamaan niiden saavuttamisessa. Hän osaa vaatia sopimusosapuolelta sopimuksen mukaista toimintaa.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään lattianpäällystysalään liittyvä kokonaisvaltainen työtehtävä, jossa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa, esimerkiksi ennakolta rajatun työprosessin suunnittelu ja työn loppuun saattaminen sekä työn laadun arviointi.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

KÄYTÄNNÖN JOHTAJUUS

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- pystyy arvioimaan kahden johtamisnäkemysten eroja ja sovellusmahdollisuuksia omassa työssään ja organisaatiossaan

- tuntee organisaationsa arvot ja kulttuurin ja osaa kytkeä ne luontevasti oman yksikkönsä toiminnan kehittämiseen
- osaa arvioida työntekijöidensä ammatillisia ja työyhteisöllisiä valmiuksia ja kannustaa heitä kehittämään omaa osaamistaan
- tuntee työryhmälleen asetetut tavoitteet ja saa ryhmänsä sitoutumaan tavoitteiden toteuttamiseen
- osaa sovittaa henkilöiden välisiä ristiriitoja
- osaa pyytää, antaa ja vastaanottaa palautetta
- ymmärtää tunteiden ja järjen merkityksen eri johtamistilanteissa
- osaa edistää (sisäistä) yrittäjyyttä omalla työpaikallaan
- osaa vaatia sopimusosapuolelta sopimuksen mukaista toimintaa.

YHTEISTYÖSKENTELEN HALLINTA

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee esimerkiksi tiimityön, projektityön ja työryhmätyöskentelyn niin, että osaa omalla työpaikallaan tehdä ehdotuksen kulloisenkin työkokonaisuuden edellyttämästä työskentelyperiaatteesta
- osaa suunnitella, organisoida ja ohjata oman ryhmänsä toimintaa
- pystyy tukemaan ryhmää kehittymään ja ratkaisemaan esiin tulevia ongelmatilanteita
- pystyy arvioimaan oman ryhmänsä toimintaa
- osaa ohjata ryhmien välistä yhteistyötä.

VUOROVAIKUTUS, SUULLINEN JA KIRJALLINEN VIESTINTÄ

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa suunnitella viestin sen vastaanottajan mukaan ja arvioida viestinsä onnistumisen
- pystyy vaivattomasti ymmärtämään lattianpäällystysalan sanastoa
- pystyy johtamaan työtoiminnan myyntityötä ja tarjoamaan asiakkaille yrityksen palveluja
- pystyy toimimaan neuvottelujen ja kokousten puheenjohtajana
- pystyy asianmukaiseen puhelinviestintään
- osaa kuunnella aktiivisesti
- pystyy suunnittelemaan ja pitämään alustuksia sekä pienimuotoisia puheita

- pystyy laatimaan työ- ja urakkasopimuksia, muistioita, pöytäkirjoja, tarjouspyyntöjä, tarjouksia, velkomiskirjeitä ja reklamaatioita
- pystyy valitsemaan esitykselleen kulloinkin tarkoituksenmukaiset apuvälineet.

ONGELMANRATKAISU JA PÄÄTÖKSENTEKO SEKÄ LUOVUUDEN HYVÄKSIKÄYTTÖ

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- pystyy hyödyntämään työpaikallaan aloitetoimintaa
- osaa tuotanto- ja laatuhäiriöiden, koneiden ja laitteiden toimintahäiriöiden systemaattisen ongelmanratkaisun jollakin ongelmanratkaisumenetelmällä
- osaa käyttää hyväkseen luovan työskentelyn tekniikoita.

ITSENSÄ JOHTAMINEN JA AJANHALLINTA

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tiedostaa fyysisen, henkisen ja sosiaalisen työkuormituksen rajat niin, että osaa huolehtia omasta fyysisestä ja henkisestä työkyvystään
- osaa arvioida oman työnsä tuloksekkuutta (tehokkuutta)
- osaa suunnitella ja kehittää työtään ja ajankäyttöään hyödyntämällä ajanhallinnan ym. tekniikoita.

Tutkinnon osan suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei selviydy yhteistyöstä eikä pysty luomaan vuorovaikutusta eri osapuolten kesken
- ei kykene selviin toimeksiantoihin
- ei kykene asettamaan tavoitteita tai etenemään suunnitelmallisesti tavoitetta kohti
- toteuttaa muutoksia perustelematta niiden syitä ja tavoitteita alaisilleen
- ei kykene tasapuoliseen ja alaisiaan oikeudenmukaisesti kohtelevaan johtamiseen ja kanssakäymiseen
- ei kykene tulkitsemaan toimintaympäristöään realistisesti eikä pysty omaksu-
maan tietoa ympäristöstään ja tulkitsemaan sitä realistisella tavalla.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon osan suorittaja osaa perehdyttää työssä oppimisjaksolla tai oppisopimus-koulutuksessa olevia opiskelijoita oman ammattialansa keskeisten tehtävien oikeaan suorittamiseen, mittaustapoihin ja työturvallisuuteen. Hän osaa arvioida opiskelijan edistymisen ja ammattitaidon tason suhteessa opetussuunnitelman ja/tai näyttö-tutkinnon perusteiden tavoite- ja osaamiskuvauksiin sekä antaa siitä kannustavan palautteen. Hän osaa niin ikään arvioida perus-, ammatti- tai erikoisammatti-tutkinnon osan näytön. Tutkinnon osan suorittaja tietää työpaikan hyvän oppimis-ilmapiiirin merkityksen ja pystyy ylläpitämään sitä.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja taitojen hallinta sekä kyky soveltaa niitä osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet. Ammattitaitoa osoittavaksi työtehtäväksi hyväksytään esimerkiksi toiminta työssä oppimisjaksolla tai oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan työpaikka-ohjaajana. Ammattitaitoa voidaan osoittaa lisäksi osallistumalla aktiivisesti ammatiliseen peruskoulutukseen liittyvien näyttöjen tai perus- tai ammattitutkinto-tehtävien suunnitteluun ja tutkintosuoritusten arviointiin.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa ohjata opiskelijaa siten, että opiskelijan toiminta perustuu työtekniisesti oikeisiin ratkaisuihin ja valintoihin sekä vastaa laadullisesti kohteeseen laadittuja ja talonrakentamiseen yleensä liittyviä asiakirjoja
- osaa ohjata käyttämään turvallisia ja ergonomisia työskentelytapoja
- osaa varmistua siitä, että opiskelija noudattaa työturvallisuusmääräyksiä
- osaa arvioida opiskelijan edistymisen ja ammattitaidon tason
- osaa antaa opiskelijalle kannustavan palautteen
- osaa arvioida perus- ja ammattitutkinnon osan näyttösuorituksen
- tietää työpaikan hyvän oppimisilmapiiirin merkityksen ja pystyy ylläpitämään sitä.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei osaa varmistua siitä, että opiskelija noudattaa työturvallisuusmääräyksiä

- ei osaa ohjata opiskelijaa työteknisesti oikeisiin ratkaisuihin tai valintoihin
- ei osaa arvioida ja ohjata opiskelijaa kohteeseen liittyvien ja yleisten laatuvaatimusten perusteisesti
- ei osaa huomioida ohjattavan ergonomisesti ei-suositeltavia työtapoja eikä antaa ohjeita niiden välttämiseksi
- ei osaa arvioida opiskelijan edistymistä ja ammattitaidon tasoa suhteessa osaamiskuvauksiin ja tavoitteisiin
- ei osaa antaa tavoite- ja osaamistavoitteista kannustavaa palautetta
- ei osaa arvioida perus- tai ammattitutkinnon näyttösuoritusta
- ei osaa huomioida omassa ohjaustoiminnassaan hyvään oppimisilmapiiriin vaikuttavia tekijöitä.

8 § Muovipäällystetekniikka

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja pystyy osallistumaan lattianpäällystystekniseen suunnittelu-työhön. Hän tuntee erityisesti muovipäällysteiden käyttöön liittyvät tekniset asiat myös erittäin vaativissa käyttökohteissa ja tietää rakenteista ja käyttöympäristön rasituksista johtuvat vaatimukset eri muovipäällysteiden käytölle. Hän tuntee alan standardit, tietää laatuvaatimukset ja pystyy määrittelemään niiden perusteella lattianpäällystyksille huoltovälit ja tarpeen mukaiset hoito-ohjeet.

Tutkinnon suorittaja tuntee lattianpäällystysalaa kulloinkin koskevat käyttöympäristövaatimukset. Hän tuntee yleisimpien lattianpäällysteiden sekä tasoitus- ja kiinnitysaineiden toimintaperiaatteen ja tietää, millä edellytyksillä lattianpäällystystöitä voidaan turvallisesti suorittaa.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla. Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään lattianpäällystysalaa liittyviä kokonaisvaltaisia työtehtäviä, joissa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään esimerkiksi työ- ja materiaalisuunnitelman laatiminen julkisiin tiloihin (urheiluhallit, ostoskeskukset, hotellit, sairaalat) tuleville lattianpäällystystöille, esikäsittelemien suunnittelu, laitetekninen suunnittelu, materiaalien testaus ja laadunvalvontatehtävä.

Työsuunnitelmassa esitetään:

- o laskelma materiaalista, teoreettinen määrä ja hukka erikseen
- o luotettavaan työmenekkitiedostoon perustuva laskelma työhön tarvittavasta ajasta
- o työjärjestys
- o asennustilan rauhoittaminen
- o työvälineet, koneet, laitteet ja telineet
- o työturvallisuuden varmistus
- o lattialämmityksen huomioiminen.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti työselityksen toteuttamiskelpoisuutta ja valitun työtekniikan soveltuvuutta työn suorittamiseen. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös esitetyt perustelut ja viittaukset eri tietolähteisiin. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky sekä ympäristö- ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- kykenee osallistumaan lattianpäällystystekniseen suunnittelutyöhön
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- tietää työhönsä liittyvät keskeiset työturvallisuusmääräykset
- tuntee lattianpäällystysalaa koskevat ympäristövaatimukset
- tuntee eri lattianpäällysteiden tärkeimmät ominaisuudet
- ottaa huomioon rakenteen kestävyydelle asetetut vaatimukset
- osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- tuntee alalla käytössä olevien henkilösertifikaattien vaatimukset
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsiteltävien materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa arvioida päällystykseen keston edellyttämät huoltotoimet
- osaa laatia asianmukaisesti perustellun työselityksen
- osaa tehdä laadunvalvontaan liittyvät mittaukset.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa suunnittelutyöhön riittävää yhteistyökykyä
- laatii suunnitelman, jonka toteutus vaarantaisi työntekijän tai jonkun muun henkilön turvallisuuden

- ei ota huomioon toiminnan ympäristövaatimuksia
- ei tunne päällysteiden tärkeimpiä ominaisuuksia
- ei ymmärrä fysiikan tai kemian perusteita
- ei ota huomioon rakenteen kestävyydelle asetettuja vaatimuksia
- ei tunne alalla käytössä olevien henkilösertifikaattien vaatimuksia
- ei osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- ei osaa laatia perusteltua työselitystä
- ei osaa tehdä laadunvalvontaan liittyviä mittauksia.

9 § Laminaatti- ja parkettipäällystetekniikka

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja pystyy osallistumaan lattianpäällystystekniseen suunnittelutyöhön. Hän tuntee erityisesti laminaatti- ja parkettipäällystystekniikat sekä puuainelattioiden korjaukseen ja entisöintiin liittyvät erityisvaatimukset. Hän tietää rakenteista ja käyttöympäristön rasituksista johtuvat vaatimukset eri päällystysmenetelmille. Hän tuntee alan standardit, tietää laatuvaatimukset ja pystyy määrittämään niiden perusteella lattianpäällystyksille huoltovälit ja tarpeen mukaiset hoito-ohjeet.

Tutkinnon suorittaja tuntee laminaatti- ja parkettipäällystysalaa kulloinkin koskevat käyttöympäristövaatimukset. Hän tuntee laminaattien, parkettien sekä tasoitus- ja kiinnitysaineiden toimintaperiaatteen ja tietää, millä edellytyksillä asennustöitä voidaan tehdä turvallisesti.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla. Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään laminaatti- ja parkettipäällystysalaaan liittyviä kokonaisvaltaisia työtehtäviä, joissa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään esimerkiksi työsuunnitelman laatiminen julkisiin tiloihin (juhlasalit, hotellit, laivat) tuleville parkettipäällystystöille,

esikäsittelemien suunnittelu, laitetekninen suunnittelu, materiaalien testaus ja laadunvalvontatehtävä.

Työsuunnitelmassa esitetään:

- o laskelma materiaalista, teoreettinen määrä ja hukka erikseen
- o luotettavaan työmenekkitiedostoon perustuva laskelma työhön tarvittavasta ajasta
- o työjärjestys
- o asennustilan rauhoittaminen
- o työvälineet, koneet, laitteet ja telineet
- o työturvallisuuden varmistus
- o lattialämmityksen huomioiminen.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti työsuunnitelman toteuttamiskelpoisuutta ja valitun työtekniikan soveltuvuutta työn suorittamiseen. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös esitetyt perustelut ja viittaukset eri tietolähteisiin. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky sekä ympäristö- ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- kykenee osallistumaan lattianpäällystystekniseen suunnittelutyöhön
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- tietää työhönsä liittyvät keskeiset työturvallisuusmääräykset
- tuntee parkettialaa koskevat ympäristövaatimukset
- tuntee eri parkettien ja laminaattien tärkeimmät ominaisuudet
- ottaa huomioon rakenteen kestävyydelle asetetut vaatimukset
- osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsiteltävien materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa arvioida päällystyksen keston edellyttämät huoltotoimet
- osaa laatia asianmukaisesti perustellun työselityksen
- osaa tehdä laadunvalvontaan liittyvät mittaukset.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa suunnittelutyöhön riittävää yhteistyökykyä
- laatii suunnitelman jonka toteutus vaarantaisi työntekijän tai jonkun muun henkilön turvallisuuden

- ei ota huomioon toiminnan ympäristövaatimuksia
- ei tunne päällysteiden tärkeimpiä ominaisuuksia
- ei ota huomioon rakenteen kestävyydelle asetettuja vaatimuksia
- ei osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- ei osaa laatia perusteltua työselitystä
- ei osaa tehdä laadunvalvontaan liittyviä mittauksia.

10 § Laattapäällystetekniikka

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja pystyy osallistumaan lattianpäällystystekniseen suunnittelu-työhön. Hän tuntee erityisesti keraamisiin ja kivipäällysteisiin liittyvän tekniikan sekä vedeneristysten korjauksiin liittyvät vaatimukset. Hän tietää rakenteista ja käyttöympäristön rasituksista johtuvat vaatimukset eri päällystysmenetelmille. Hän tuntee alan standardit, tietää laatuvaatimukset ja pystyy määrittelemään niiden perusteella lattianpäällystyksille huoltovälit ja tarpeen mukaiset hoito-ohjeet.

Tutkinnon suorittaja tuntee laatoitusalaa kulloinkin koskevat käyttöympäristövaatimukset. Hän tuntee keraamisten ja kivipäällysteiden sekä kiinnitys- ja saumausaineiden toimintaperiaatteen ja tietää, millä edellytyksillä asennustöitä voidaan tehdä turvallisesti.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla. Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

Työsuunnitelmassa esitetään:

- o laskelma materiaalista, teoreettinen määrä ja hukka erikseen
- o luotettavaan työmenekkitiedostoon perustuva laskelma työhön tarvittavasta ajasta
- o työjärjestys
- o asennustilan rauhoittaminen
- o työvälineet, koneet, laitteet ja telineet

- o työturvallisuuden varmistus
- o lattialämmityksen huomioiminen.

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään laatoitusalaan liittyviä kokonaisvaltaisia työtehtäviä, joissa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaitovaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Työtehtäviksi hyväksytään esimerkiksi työselitysten laatiminen kovaan rasitukseen (uimalat, kylpylät tms.) tuleville laatoituksille, esikäsittelymenetelmien suunnittelu, asennustekninen suunnittelu, materiaalien testaus ja laadunvalvontatehtävä.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti työselityksen toteuttamiskelpoisuutta ja valitun työtekniikan soveltuvuutta työn suorittamiseen. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös esitetyt perustelut ja viittaukset eri tietolähteisiin. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky sekä ympäristö- ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- kykenee osallistumaan lattianpäällystystekniseen suunnittelutyöhön
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- tietää työhönsä liittyvät keskeiset työturvallisuusmääräykset
- tuntee laatoitusalaan koskevat ympäristövaatimukset
- tuntee erilaisten laattojen tärkeimmät ominaisuudet
- ottaa huomioon rakenteen kestävyydelle asetetut vaatimukset
- osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsiteltävien materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa arvioida päällystyksen keston edellyttämät huoltotoimet
- osaa laatia asianmukaisesti perustellun työselityksen
- osaa tehdä laadunvalvontaan liittyvät mittaukset.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa suunnittelutyöhön riittävää yhteistyökykyä
- laatii suunnitelman, jonka toteutus vaarantaisi työntekijän tai jonkun muun henkilön turvallisuuden
- ei ota huomioon toiminnan ympäristövaatimuksia
- ei tunne päällysteiden tärkeimpiä ominaisuuksia
- ei ota huomioon rakenteen kestävyydelle asetettuja vaatimuksia
- ei osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja

- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia
- ei osaa laatia perusteltua työselitystä
- ei osaa tehdä laadunvalvontaan liittyviä mittauksia.

11 § Massapinnoitetekniikka

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja pystyy osallistumaan lattianpinnoitustekniseen suunnittelu-työhön. Hän tuntee tavanomaisten lattianpinnoitusmenetelmien lisäksi myös erityiskohteisiin soveltuvia ja betonilattian lujuusluokkaa kohottavia pinnoitus-tekniikoita. Hän tietää rakenteista ja käyttöympäristön rasituksista johtuvat vaatimukset eri päällystysmenetelmille. Hän tuntee alan standardit, tietää laatuvaatimukset ja pystyy määrittelemään niiden perusteella lattianpinnoituksille huoltovälit ja tarpeen mukaiset hoito-ohjeet.

Tutkinnon suorittaja tuntee lattianpinnoitusalaa kulloinkin koskevat käyttöympäristövaatimukset. Hän tuntee yleisimpien lattianpinnoitteiden sekä tasoitus- ja kiinnitysainesten toimintaperiaatteen ja tietää, millä edellytyksillä lattianpinnoitus- töitä voidaan tehdä turvallisesti.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla. Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimi- alan erityispiirteet.

Ammattitaitoa osoittaviksi työtehtäviksi hyväksytään lattianpinnoitusalaan liittyviä kokonaisvaltaisia työtehtäviä, joissa hyväksytyiksi määritellyt ammattitaito- vaatimukset ovat raportoitavissa ja arvioitavissa. Ammattitaitoa osoittaviksi työ- tehtäviksi hyväksytään esimerkiksi työsuunnitelman laatiminen vaativiin kohteisiin (elintarvike- ja kemianteollisuuslaitokset, parvekkeet jne.) tuleville lattianpinnoitus- töille, esikäsittelymenetelmien suunnittelu, laitetekninen suunnittelu, materiaalien testaus ja laadunvalvontatehtävä.

Työsuunnitelmassa esitetään:

- o laskelma materiaalista, teoreettinen määrä ja hukka erikseen
- o luotettavaan työmenekkitiedostoon perustuva laskelma työhön tarvittavasta ajasta
- o työjärjestys

- o asennustilan rauhoittaminen
- o työvälineet, koneet, laitteet ja telineet
- o työturvallisuuden varmistus
- o lattialämmityksen huomioiminen.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnissa tarkastellaan ensisijaisesti työsuunnitelman toteuttamiskelpoisuutta ja valitun työtekniikan soveltuvuutta työn suorittamiseen. Lopputulosta tarkasteltaessa otetaan huomioon myös esitetyt perustelut ja viittaukset eri tietolähteisiin. Muita arviointikohteita ovat yhteistyökyky sekä ympäristö- ja työturvallisuusasioiden huomioon ottaminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- kykenee osallistumaan lattianpinnoitustekniseen suunnittelutyöhön
- asennoituu työhönsä vastuuntuntoisesti ja asiakaslähtöisesti
- tietää työhönsä liittyvät keskeiset työturvallisuusmääräykset
- tuntee lattianpinnoitusalaan koskevat ympäristövaatimukset
- tuntee eri lattianpinnoitteiden tärkeimmät ominaisuudet
- ottaa huomioon rakenteen kestävyydelle asetetut vaatimukset
- osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- ottaa huomioon käsittelyalustasta johtuvat vaatimukset
- ottaa huomioon käsiteltävien materiaalien käyttöominaisuudet
- osaa arvioida pinnoituksen keston edellyttämät huoltotoimet
- osaa laatia asianmukaisesti perustellun työselityksen
- osaa tehdä laadunvalvontaan liittyvät mittaukset.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa suunnittelutyöhön riittävää yhteistyökykyä
- laatii suunnitelman, jonka toteutus vaarantaisi työntekijän tai jonkun muun henkilön turvallisuuden
- ei ota huomioon toiminnan ympäristövaatimuksia
- ei tunne pinnoitteiden tärkeimpiä ominaisuuksia
- ei ota huomioon rakenteen kestävyydelle asetettuja vaatimuksia
- ei osaa soveltaa suunnittelutyöhön alalla käytössä olevia standardeja
- ei ota huomioon käsittelyalustasta johtuvia vaatimuksia
- ei ota huomioon käsittelemiensä materiaalien käyttöominaisuuksia

- ei osaa laatia perusteltua työselitystä
- ei osaa tehdä laadunvalvontaan liittyviä mittauksia.

12 § Toiminnan suunnittelu

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja ohjata toimintaa omalla työpaikallaan. Hän tuntee suunnittelun pohjana olevia välttämättömiä yleisiä ja alakohtaisia peruselementtejä, kuten fyysiseen materiaalinkäsittelyyn liittyvän lainsäädännön, määräykset ja suositukset sekä vaarallisia aineita koskevan lainsäädännön niin, että pystyy toimimaan määräysten mukaisesti alansa tyypillisissä työtilanteissa.

Hän pystyy tekemään ja panemaan toimeen eri ajanjaksoille ulottuvia suunnitelmia sekä toteuttamaan niissä kulloinkin erilaisilla varoitussajoilla esiin tulevia tarpeellisia muutoksia.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Edellä viitatu tiedot eri laeissa annetuista määräyksistä osoitetaan tietopuolisella kokeella, muu ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa suunnittelutyönäytteellä, jonka perustaksi otetaan todellisen yrityksen tuotantotoiminta.

Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla. Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa ottaa suunnittelussa huomioon alaa koskevat ympäristönsuojelumääräykset ja kestävä kehityksen periaatteet
- pystyy määrittelemään tuotantosuunnitelmasta oman työpaikkansa pitkän aikavälin resurssitarpeet materiaalien, koneiden ja laitteiden sekä työntekijöiden osalta
- osaa työpaikkansa lyhyen aikavälin tuotannon tai projektin suunnittelun ja ohjauksen
- osaa soveltaa logistiikan ajatusmalleja omalla vastuualueellaan fyysisen materiaalin liikkeiden ja sitä ohjaavan informaation suunnittelussa ja hallinnassa
- kykenee tarvittaessa soveltamaan yleisimpiä tuotannon ja materiaalin ohjauksen periaatteita työpaikallaan
- tuntee alallaan käytettävät materiaalinkäsittelylaitteistot ja niiden ominaisuu-

det niin, että pystyy arvioimaan niiden soveltuvuutta omalle vastuualueelleen ja osallistumaan niiden hankintapäätösten tekoon

- pystyy toimimaan oman työpaikkansa teknisenä asiantuntijana osto-toiminnan apuna
- osaa laatia työ-, asennus- tai korjaussuunnitelmia.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei tunne työpaikkaansa liittyviä suunnittelukäytäntöjä eikä kykene järjestelemään ja suunnittelemaan töitä lyhyellä aikavälillä
- ei osaa soveltaa logistiikan ajatusmalleja vastuualueellaan fyysiseen materiaalin liikkeiden ja sitä ohjaavan informaation suunnittelussa ja hallinnassa
- ei tunne alalla käytettäviä laitteistoja ja niiden ominaisuuksia niin, että pystyisi arvioimaan niiden soveltuvuutta omalle vastuualueelleen ja osallistumaan niiden hankintapäätösten tekoon
- ei pysty toimimaan oman työpaikkansa teknisenä asiantuntijana osto-toiminnan apuna
- ei osaa laatia työ-, asennus- tai korjaussuunnitelmia.

13 § Yrittäjyys

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia mahdollisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä. Hän osaa tarkastella lattian- ja seinänpäällystysalan yrityksen toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa karkean liikeidean ja tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan aloittaminen vaatii. Hän osaa asiantuntijoiden kanssa arvioida yritysideansa onnistumisen mahdollisuuksia.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakassuhteiden ja muiden yhteistyösuhteiden merkityksen osana menestyvää yritystoimintaa ja kykenee tältä pohjalta kehittämään näitä suhteita. Hän osaa toimia yritystoiminnan talouden tärkeimpiä periaatteita noudattaen. Tutkinnon suorittaja pystyy tarkastelemaan myös suunnittelemansa yrityksen resurssitarvetta.

Tutkinnon suorittaja tuntee yritystoimintaan liittyvää keskeistä lainsäädäntöä sekä yrittäjän asemaan ja työttömyysturvaan liittyviä perusasioita. Hän osaa hankkia yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitsemaansa tietoa ja asiantuntijapalvelua.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan laatimalla yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa tutkinnon suorittaja työstää yritysideaansa toimivaksi liikeideaksi.

Yrittämisen tiedot ja taidot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa tutkinnon suorittaja työstää liikeideaansa toteuttamiskelpoiseksi pintakäsittelyalan yritykseksi. Toimivan liikeidean kehittämisessä tutkinnon suorittajan tulee tarkastella toimintaympäristöä erityisesti lattian- ja seinänpäällystysalalle aikovan yrittäjän näkökulmasta.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- omien yrittäjävalmiuksien arviointi ja oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnittelu
- yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavien perusvalmiuksien laaja tuntemus ja keskeisten asioiden hallinta
- asiantuntijapalvelujen käyttö ja tietolähteiden hyödyntäminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tietää, millaiset arvot ja henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä, jotta hän osaa arvioida itseään ja omaa mahdollista yrittäjyyttään ja tehdä yrittäjänä kehittymistä koskevia päätelmiä ja ratkaisuja
- arvostaa omaa ammattitaitoaan ja osaa myös tuoda sen esille
- on tutustunut lattian- ja seinänpäällystysalan yrityksen toimintaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden tilan mahdollisuuksia oman mahdollisen yritystoiminnan käynnistämisen kannalta
- tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita ja tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. yritystoiminnan muodot, aloittamistoimenpiteet, vastuut ja tarvittavat resurssit sekä riskit, ja osaa keskustella asiantuntijoiden kanssa oman mahdollisen yritystoiminnan vaihtoehdoista
- osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää omaa yritysideaansa niin, että tuottaa yritykselleen toimivan liike- tai palveluidean ja ottaa sitä kehittäessään huomioon markkinoiden kysyntä- ja kilpailutekijöitä sekä oman idean toimivuuden kannalta olennaisia erilaistamistekijöitä
- osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukykyyn ja tuloksen suhteen
- ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää, mitkä markkinalähtöiset

tekijät tulee ottaa huomioon tuotteiden järkevässä hinnoittelussa

- osaa laatia yritykselleen karkean tulosenusteen ja hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuskysymysten ratkaisemiseen
- tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää, mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoimintaa käynnistettäessä.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa yrittäjämäistä asennetta eikä osaa arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan
- ei kykene oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnitteluun
- ei hallitse yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavia perusvalmiuksia
- ei osaa käyttää hyväkseen asiantuntijapalveluja tai erilaisia tietolähteitä liiketoimintasuunnitelman laatimisessa.